

הצעה להחלטה

מחליטים :

א. פעולות לחיזוק החוסן האזרחי ביישובי עוטף עזה

בהמשך להחלטה מס' 462 מיום 20 באפריל 2023, שעניינה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה 462**), במטרה להמשיך לחזק את החוסן האזרחי ביישובי עוטף עזה, נוכח המצב הבטחוני שעדיין שורר באזור זה, בהתאם להוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009, לתת סיוע ליישובי עוטף עזה בשנים 2025-2026, כמפורט להלן :

"יישובי עוטף עזה" כהגדרתם בהחלטה זו, הם אזור שדרות רבתי והיישובים במועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון, שדות נגב ושער הנגב אשר בתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח עד 7 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה, כפי שנקבע בהחלטות הממשלה הנזכרות בהגדרת האזור בהחלטה 462. לעניין זה, ב"אזור עוטף עזה" יכללו בנוסף ליישובים גם האזורים בתחומי המועצות האזוריות המנויות לעיל המצויים בטווח של עד 7 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה.

1. מעונות יום

לקבוע כי בשנות הלימודים התשפ"ו-התשפ"ז תינתן לתושבי יישובי עוטף עזה דרגת סבסוד 3 (בהתאם ללוח תשלומי ההורים המפורסם על ידי משרד העבודה), בלי לבדוק את שיעור ההכנסה לנפש. הטבה זו תינתן בכפוף לעמידת ההורה או ההורים בכל יתר התנאים הקבועים במבחן התמיכה המפורסם על ידי משרד העבודה. לשם כך, תעביר מנהלת תקומה מתקציבה למשרד העבודה סך של 20 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2025 ו-2026.

2. הטבות ארנונה

א. להנחות את שר הפנים לתקן את תקנה 3 לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993 (להלן – **תקנות הנחה מארנונה**), כך שתחול גם בשנים 2025 ו-2026, באופן שיאפשר להמשיך ולהעניק גם בשנים האמורות הנחה בשיעור של 45% מארנונה לנכס מגורים והנחה בשיעור של 39% מארנונה לנכסים אחרים, כהגדרתם בתקנה האמורה.

ב. משרד הפנים יעביר מידי רבעון לרשויות המקומיות הרלוונטיות מענק מיוחד לשיפוי ולמימון הנחות הארנונה מכוח תקנה 3 לתקנות

הנחה מארנונה, כנגד מתן ההנחה וגביית הארנונה בפועל. לשם כך, תעביר מנהלת תקומה מתקציבה למשרד הפנים סך של עד 80 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2025 ו-2026.

3. מענקים ביטחוניים מיוחדים לרשויות המקומיות

משרד הפנים יקצה בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026, מענק ביטחוני מיוחד לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות שבתחומן יישובי עוטף עזה, בסך של 135 מיליון ש"ח למימון הוצאות הנובעות מהמצב הביטחוני והשלכותיו, שיינתן בנוסף ומבלי לפגוע בכל מענק אחר. חלוקת התקציב בין הרשויות המקומיות תהיה בהתאם לקריטריונים שנקבעו בעת קבלת החלטה מס' 4328 מיום 2 בפברואר 2018 לחלוקת המענקים הביטחוניים המיוחדים, המשקללים את גודל האוכלוסייה ביישובים האמורים שבתחום כל רשות לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ואת האשכול הכלכלי-חברתי של הרשות המקומית. לשם כך, תעביר מנהלת תקומה מתקציבה למשרד הפנים סך של 67.5 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2025 ו-2026.

ב. פעולות לשיקום נרחב ב"חבל התקומה"

בהתאם לסעיף 4(א) לחוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה-2025, ומבלי לגרוע מהסמכויות הנתונות בהתאם לסעיפים 4 ו-5 לחוק לשר משרי הממשלה לפעול לביצוע פעולות לשיקום נרחב בשטח הפעולה של משרדו ולגוף ציבורי לשקול בעת מילוי תפקידו או הפעלת סמכויותיו את היותו של חבל התקומה אזור מיקוד לאומי, ובהמשך להחלטה 462 ולהחלטה מס' 1699 מיום 17 באפריל 2024, שעניינה התוכנית האסטרטגית לשיקום, לחידוש ולפיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו לשנים 2024-2028 ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה 1699**), לאשר פעולות לשיקום נרחב בחבל התקומה, כהגדרתו בחוק האמור, בשנים 2025-2026, כמפורט להלן:

4. חיזוק הביטחון האישי

- א. לצורך המשך אבטחת מוסדות החינוך ביישובי חבל התקומה, ימשיך המשרד לביטחון לאומי, באמצעות משטרת ישראל, להקצות תקן אבטחה ניידת אחד, אשר יספק מענה אבטחתי לגני ילדים, בהתאם להנחיות משטרת ישראל, לכל אחת מהמועצות האזוריות שער הנגב, שדות נגב, אשכול וחוף אשקלון, וכן יקצה 3 תקני אבטחה ניידת אשר יספקו מענה אבטחתי לגני ילדים בעיר שדרות. לשם כך, יקצה המשרד לביטחון לאומי מתקציבו עד 2.38 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026. יובהר כי תקציב זה יהיה בנוסף לתקציב שהוקצה לפעילות זו לפי סעיף 2(טו)(2) להחלטה 1699.
- ב. להנחות את המשרד לביטחון לאומי, באמצעות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי (להלן – **הרשות**), לפעול לחיזוק הביטחון האישי ביישובי חבל התקומה, על ידי הרחבת תוכניות הרשות למניעת

אלימות והתנהגות אנטי חברתית, וכן למאבק בשימוש בסמים ובאלכוהול, ובכלל זה הרחבת המערכים הטכנולוגיים לשם מניעה של אירועי אלימות וונדליזם במרחב הציבורי ברשויות המקומיות, הכל בהתאם לתוכנית שתגובש במשרד לביטחון לאומי בנושא זה, לרבות הקצאת התקציב בין הרשויות המקומיות. לשם כך, יקצה המשרד לביטחון לאומי מתקציבו 12 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026. יובהר כי תקציב זה יהיה בנוסף לתקציב שהוקצה לפעילות זו לפי סעיף 2(טו)(4) להחלטה 1699.

ג. לרשום את הודעת המשרד לביטחון לאומי שלפיה בשנים האמורות

1) המשרד ימשיך את היקף השתתפותו במימון פקחים ביחידת הפיקוח הייעודית הפועלת במערך האכיפה המקומי ("השיטור המקומי") בשדרות, במימון של עד 90% ממצבת הפקחים הפועלים במערך האכיפה המקומי בפועל, אשר בתקופת החלטה זו לא תעלה על 15 פקחים מסייעים. לשם כך, יקצה המשרד לביטחון לאומי מתקציבו עד 3.5 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026.

2) המשרד ימשיך את השתתפותו במימון פקחים ביחידת הפיקוח הייעודית הפועלת כחלק ממערך האכיפה המקומי ("השיטור המקומי") במועצה האזורית שדות נגב, במימון של עד 90% ממצבת הפקחים הפועלים במערך האכיפה המקומי בפועל, אשר בתקופת החלטה זו לא תעלה על 10 פקחים מסייעים.

3) המשרד ימשיך לפעול להקמת מערכי אכיפה מקומיים במועצות האזוריות אשכול, שער הנגב וחוף אשקלון, ויממן עד 90% ממצבת הפקחים הפועלים במערכי האכיפה המקומיים במועצות אלה בפועל, אשר בתקופת החלטה זו לא תעלה על 10 פקחים מסייעים בכל מועצה אזורית כאמור.

4) לשם יישום סעיפים (2) ו-(3) לעיל יקצה המשרד לביטחון לאומי מתקציבו עד 9.36 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026.

5) יובהר, כי לאחר סיום תוקפה של החלטה זו יחולו לעניין השתתפות המשרד במימון הפקחים כאמור התבחינים והכללים הרוחביים החלים לעניין השתתפות במימון פקחים במסגרת תוכנית מערכי אכיפה מקומיים, כפי שנקבעו על ידי המשרד לביטחון לאומי.

5. חדשנות, מדע וטכנולוגיה

להנחות את משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה להקצות מתקציבו 1.4 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1.6 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך המשך הפעלת תוכניות לקידום חינוך מדעי-טכנולוגי וליזמות וחדשנות ביישובי

חבל התקומה, כאשר חלוקת התקציב ביניהם תיעשה לפי תבחינים שיקבע המשרד.

6. עלייה וקליטה

להנחות את משרד העלייה והקליטה להקצות מתקציבו עד 500 אלף ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026 לעיריית שדרות, עבור המשך ביסוס והפעלת תוכניות לקליטת עלייה קהילתית, כהגדרתה במבחנים לתמיכה של המשרד לעלייה וקליטה.

7. חינוך

- א. משרד החינוך יתקצב שעות טיפול פסיכולוגי וייעוץ רגשי לתלמידים, ותמיכה להורים ולצוותי ההוראה במוסדות החינוך בחבל התקומה, וכן לתלמידים תושבי חבל התקומה כמשמעות מונח זה בחוק, אשר לומדים במוסדות חינוך מחוץ לחבל, להוריהם, ולצוותי ההוראה בהם. לשם כך, יקצה משרד החינוך מתקציבו 13 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2026, עבור שנות הלימודים התשפ"ו-התשפ"ז.
- ב. משרד החינוך יתקצב פעילות תומכת או טיפולית, פרטנית או קבוצתית, במוסדות חינוך בחבל התקומה לתלמידים, להוריהם ולצוותי ההוראה בהם, וכן יתקצב פעילות כאמור לתלמידים תושבי חבל התקומה, כמשמעות מונח זה בחוק, אשר לומדים במוסדות חינוך מחוץ לחבל, להוריהם ולצוותי ההוראה בהם. לשם כך, יקצה משרד החינוך מתקציבו 2 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026, עבור שנות הלימודים התשפ"ו-התשפ"ז.
- ג. יובהר כי אין באמור כדי למנוע מהמשרד מתן המענים אשר ניתנים במוסדות החינוך גם לתלמידים ולהורים שאינם תושבי החבל ולצוותי ההוראה שמלמדים אותם, כאשר המענים ניתנים באותם מוסדות החינוך ולא ניתן לעשות הבחנה והפרדה לגביהם, בהתאם לשיקול דעת גורמי המקצוע במשרד.
- ד. משרד החינוך יעניק עדיפות לבינוי מעונות יום ביישובי חבל התקומה בשנים 2025 ו-2026, בהתאם לנוהלי מינהל הפיתוח ותבחיניו, לסיוע לרשויות המקומיות בבינוי מעונות יום.

8. בינוי ופיתוח

להנחות את משרד הבינוי והשיכון לקדם חתימה על הסכם גג עם עיריית שדרות, לקידום שיווק יחידות דיור נוספות בעיר ועיבוי דמוגרפי שלה, להטיל על הוועדה לתכנון ולפיתוח לדון באפשרות להעמיד קדם מימון בשנת 2025 לצורך פיתוח תשתיות ומבני ציבור בכפוף לשיווק יחידות דיור וחתימה על הסכם כאמור – והכל בכפוף להחלטות מועצת מקרקעי ישראל בעניין הסכמי גג והוראות הדין.

9. סל שדרות וסל מועצות

לתקן את החלטה 1699, כך שבסעיף 2(א) לה במקום "260 מיליוני ₪" יבוא "270 מיליון ש"ח" ובסעיף 2(א) לה במקום "270 מלש"ח" יבוא "280 מיליון ש"ח". לשם כך, תקצה מנהלת תקומה מתקציבה 20 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025 ו-2026.

10. כלי פעולה ליישום ביישוב מבקיעים

לקבוע כי ההטבות מכוח סעיף א(1) ו-2(2) להחלטה זו יינתנו גם לתושבי היישוב מבקיעים, כפעולות של שיקום נרחב, וזאת במסגרת התקציב שהוקצה לכך שם. בהתאם לכך, להנחות את שר הפנים לתקן את תקנה 3 לתקנות הנחה מארנונה, כך שההנחות מכוחה יינתנו גם ביישוב מבקיעים.

תקציב

ג.

- לצורך מימון סעיפים א(1) עד (3) ו-ב(6) עד (7) להחלטה זו, תקצה מנהלת תקומה מתוך הסכום הקבוע בסעיף 4(ג) להחלטה 1699 סך של עד 177.5 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1757.5 מיליון ש"ח בשנת 2026.
- בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך יישום כלל הצעדים בהחלטה זו ולצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40 לחוק האמור, יקצו משרדי הממשלה מתקציביהם את הסכומים המפורטים בהחלטה, כפי שמובא בטבלה שלהלן:

סעיף	תקציב מנהלת תקומה	תקציב המשרד לביטחון לאומי	תקציב משרד המדע	תקציב משרד עליה וקליטה	תקציב משרד חינוך	2025	2026	סך הכל לשנתיים
א(1)	40					20	20	40
א(2)	160					80	80	160
א(3)	135					67.5	67.5	135
ב(1)א		2.38				1.19	1.19	2.38
ב(1)ב	12					6	6	12
ב(1)ג	3.5					1.75	1.75	3.5
ב(1)ד	9.36					4.68	4.68	9.36
ב(2)			3			1.4	1.6	3
ב(3)				0.5		0.25	0.25	0.5
ב(4)א					13	6.5	6.5	13
ב(4)ב					2	1	1	2
ב(6)	20					10	10	20
סה"כ	355	27.24	3	0.5	15	200.27	200.47	400.74

עדיפות לאומית

נוכח המצב הבטחוני שממשיך לשרור באזור עוטף עזה, בשל המלחמה והימשכותה מחליטה הממשלה להכריז על יישובי עוטף עזה, כהגדרתם בסעיף א' להחלטה, כאזור עדיפות לאומית בשנים 2025-2026 ולהעניק בהם הטבות כמפורט בסעיף א' להחלטה, בשל המצב הביטחוני באזור עוטף עזה, וזאת בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – **חוק עדיפות לאומית**), ולסעיף 151(ב)(1) בו.

בהתאם למידע שנמסר ממערכת הביטחון, היישובים אשר נכללים באזור המאויים ביותר מגבול לבנון, כמפורט בנספח א' להחלטה מס' 3265 מיום 20 ביולי 2025, והיישובים המצויים בטווח של עד 7 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה מתמודדים עם אתגרים ביטחוניים ונתונים לשגרת חירום שאינה קיימת באזורים וביישובים אחרים.

נוכח ייחודו של האיום הביטחוני באזור עוטף עזה, כוללנותו והימשכותו על פני שנים ארוכות, הכירה ממשלת ישראל מאז 2004 באזור עוטף עזה כאזור עדיפות לאומית. בהמשך לכך, התקבלו שורת החלטות ממשלה, החל מיום חקיקת חוק עדיפות לאומית מכוחו, שבהן ניתנו לאזור וליישובים בו כלי סיוע מגוונים, במכלול תחומי החיים, במטרה לסייע לתושבים המתגוררים בו וליתן מענה למגוון הצרכים הנובעים מהמגורים באזור זה.

האיום הבטחוני המתמשך על האזור התממש בשבעה באוקטובר 2023, כאשר 21 יישובים נחדרו על ידי מחבלים¹, 259 מתושבי העוטף נרצחו, 110 נחטפו, 4,000 מבנים ניזוקו, מתוכם מעל 500 יועדו בשל הנזק שנגרם להם להריסה. מאז השבעה באוקטובר 2023 כוחות צה"ל מנהלים מלחמה ברצועת עזה. כפי שעולה מהמידע שנמסר ממערכת הביטחון, אזור זה וכן האזור המאויים בגבול הלבנון מתמודדים כיום עם אתגרים ביטחוניים משמעותיים ונתונים לשגרת חירום, אשר לא מאפיינים אזורים אחרים בארץ.

המצב הבטחוני מציב אתגרים יום-יומיים גם בפני משפחות ששבו לאזור וצריכות להשקיע מאמצים נפשיים אדירים כדי לשמר את המגורים במקום, במיוחד עבור משפחות צעירות עם ילדים. מטבע הדברים, המצב הבטחוני משפיע גם על מערכת השיקולים של תושבים חדשים ששוקלים לעבור להתגורר באזור, אולם נדרשים להתמודד עם אי-הוודאות הביטחונית.

בהתאם לכך, כוללת החלטה זו, כלי סיוע הנוגעים לשגרת החיים האזרחית שמטרתם לחזק את החוסן האזרחי של הפרט ואת יכולות ההתמודדות של תושבי היישובים האמורים ושל הרשויות המקומיות עם המצב הבטחוני, תוך שימור ועידוד התיישבות באזור וחיזוק רשתות התמיכה הקהילתיות. לכך יש חשיבות מכרעת שכן החיים לאורך הגבול תחת האיום הבטחוני

¹ ראו החלטת ממשלה מספר 2185 מיום 15.9.2024 בעניין אימוץ המלצות הוועדה הציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו ביום שבעה באוקטובר 2023: <https://www.gov.il/he/pages/dec2185-2024> וכן מסמך של ראש אגף המבצעים בצה"ל מיום ה-14.12.2023, בתוך דוח הוועדה הציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו ביום שבעה באוקטובר 2023, עמוד 38: https://www.gov.il/BlobFolder/reports/report-assistance-casualties-7-october/he/Files_report-assistance-casualties-7-october.pdf

המתמשך, מהווים אתגר ויש אינטרס לאומי לשמר אוכלוסייה חזקה ומשגשגת באזור ולהחזיר לביתם את כל מי שטרם שבו.

המשך הלחימה ברצועת עזה משפיע באופן יומיומי על חיי התושבים שחזרו – חלקם כבר לפני כשנה ואחרים שבים בהדרגה בהתאם להחלטות הממשלה בעניין הסרת המניעה הביטחונית (האחרונה שבהן, החלטה מס' 3176 מיום 29 ביוני 2025, שעניינה סיום המניעה הביטחונית לחזרת תושבי הדרום לביתם ותיקון החלטות ממשלה, שבה בהתאם לחוות דעת מערכת הביטחון וצה"ל החליטה הממשלה כי אין עוד מניעה ביחס ליישובים האמורים) ולמצב הפיזי של היישובים. כך, מבין 46 יישובי עוטף עזה, 6 יישובים עדיין מצויים בהליכי שיקום פיזי אינטנסיבי, כאשר נוכח היקפי השיקום והפעולות ההנדסיות הנדרשות, תושבי היישובים לא יכולים לחזור אליהם בעת הזו, ולכן שוהים בפתרונות ביניים מחוץ לאזור עוטף עזה. מביניהם השיקום הפיזי של יישוב אחד צפוי להסתיים בסוף חודש אוגוסט 2025, ביישוב השיקום צפוי להסתיים עד סוף חודש נובמבר 2025, וביישובים האחרים השיקום הפיזי צפוי להסתיים רק בשנת 2026. בכך יש כדי ללמד על השינוי שחל בשגרת החיים האזרחית באזור.

ההשלכות ארוכות הטווח של האסון והפגיעה שנגרמה לחוסן של התושבים בשבעה באוקטובר, אשר מתמודדים עדיין עם המציאות הביטחונית הנוכחית, מוסיפים על המורכבות. תושבים שצריכים בזמן הקרוב לקבל החלטה על חזרה לחבל, שוקלים את כל אלו ולכן צריך לעודד את חזרתם.

יצוין כי ביחס ליישובים הנכללים באזור המאויים ביותר מגבול לבנון, אשר רמת האיום בהם דומה לזו של היישובים בעוטף עזה, לגביהם קיבלה הממשלה שתי החלטות: החלטה מס' 3265 מיום 20 ביולי 2025, שעניינה תוכנית להאצה כלכלית והשבת פעילות עסקית בצפון, נוכח השלכות המצב הבטחוני המתואר בחוות הדעת הביטחונית, והחלטה מס' 3264 מאותו יום, שעניינה קידום מענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון ותיקון החלטות ממשלה. בנוסף, מטה היישובים "תנופה לצפון", בשיתוף עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, בוחן צרכים ופערים גם בתחומים אחרים באזור האמור על מנת ליתן להם מענה בהתאם. על כן, הטבות ליישובים אלה ניתנות באופן נפרד.

דברי הסבר

רקע כללי

הטבות מכוח חוק עדיפות לאומית

מוצע לתת הטבות לפרט, אשר ניתנו לתושבי יישובי עוטף עזה לפי החלטה מס' 462 מיום 20 באפריל 2023, שעניינה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה 462**), וזאת כהטבות שנובעות בעיקרן מהמגורים ביישובי עוטף עזה, על מנת ליצור תמריץ חיובי לתושבי היישובים האמורים להמשיך ולהתגורר בו ולעודד מגורים של תושבים חדשים בהם. ההטבות המוצעות לעניין מעונות היום וההנחות בארנונה מהוות הטבה כלכלית אשר יש בה להוות תמריץ משמעותי למגורים ביישובי עוטף עזה, כדי לעודד חזרה ליישובי עוטף עזה ושימור המגורים בו, בפרט למשפחות לילדים צעירים.

מתן ההטבות האמורות לעיל גם לתושבי היישוב מבקיעים, הגם שהוא אינו חלק מאזור עוטף עזה או מיישובי עוטף עזה בהתאם לחוות הדעת הביטחונית התומכת את השיקול להכרה באלו כבעלי עדיפות לאומית, נעשות לפי חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה-2025 (להלן – **חוק תקומה**), כאשר הוא נוסף להגדרת "חבל התקומה" האמורה בו במהלך ההכנה לקריאה שנייה ושלישית בדיוני ועדת הכלכלה של הכנסת, וכפי שלבסוף אושר במליאת הכנסת. זאת, מעת שההטבות האמורות מהוות גם פעולות של "שיקום נרחב" כהגדרתה בחוק תקומה, ומהוות כאמור תמריץ כלכלי חיובי שיתרום לגידול דמוגרפי, שהינו חלק ממטרות החוק.

עוד מוצע לתת לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון, שדות נגב ושער הנגב מענקים ביטחוניים מיוחדים, אשר יאפשרו להן להתמודד עם המצב הביטחוני המתמשך וההוצאות המוניציפאליות הנגזרות מכך, שבשלם נושאות הרשויות בעלויות כספיות ייחודיות, ובכלל זה, הוצאות מיוחדות לטובת שירותי אבטחה והסעות לבתי ספר, הוצאות בגין אבטחה יישובית, תחזוקה מתמדת של מקלטים, הפעלת מוקדי חירום ומתן סיוע לתושבים בעת הפעלת התראות "צבע אדום". התמשכות המלחמה רק מעצימה את הצורך בתגבור ההוצאות שמקורן במצב הביטחוני.

יוזכר, כפי שפורט בפרק העדיפות הלאומית, כי ההכרזה על יישובי עוטף עזה כבעלי עדיפות לאומית נסמכת על האתגרים הביטחוניים ושגרת חירום שקיימת בהם ובאזור, וזאת לצד ההתמודדות עם השלכות אירועי השבעה באוקטובר 2023.

פעולות לשיקום נרחב ב"חבל התקומה"

בסעיף 4 לחוק תקומה, נקבע כי לשם יישום מטרותיו, הממשלה בהחלטתה וכן שר משרי הממשלה בשטח הפעולה של משרדו, יפעלו לביצוע פעולות לשיקום נרחב של חבל התקומה. שיקום נרחב, כהגדרתו בסעיף 2 לחוק, כולל פעולות בכלל תחומי החיים שמטרתן חזרה מלאה מהירה ומיטבית לשגרה בחבל התקומה, וכן עידוד צמיחה ופיתוח בו, שיינקטו לטובת הרשויות המקומיות שבחבל התקומה והיישובים והתושבים בו, ובכלל זה מתן הטבות, הקצאת משאבים והשקעה במחוללי צמיחה ופיתוח, לשם השגת מטרות החוק. מטרות החוק כוללות את שיקומו ופיתוחו של חבל התקומה ובכלל זה חיזוק החוסן של תושבי החבל, עידוד

צמיחה בת קיימה, גידול דמוגרפי והקצאת משאבים הולמים להשגת מטרות אלה, כך שחבל התקומה יהיה חבל ארץ משגשג.

טרם אישור החוק ומאז שנת 2004, נהגה הממשלה להעניק סיוע ממשלתי בתחומים שונים ליישובים סביב רצועת עזה, לתושבי החבל ולרשויות המקומיות בו, נוכח האתגרים הביטחוניים הייחודיים לאזור זה, כפי שאף מוצע במסגרת סעיף א' להצעת החלטה זו.

אירועי השבעה באוקטובר 2023 הוסיפו להתמודדות ארוכת השנים עם המצב הביטחוני המורכב, את הצורך בהתמודדות עם השלכות האירועים חסרי התקדים שאירעו, בהיבטים של שיקום החבל, היישובים והתושבים בו והחזרתו לשגרה מלאה לשגשוג וצמיחה.

לשם כך, כאמור, חוקקה הכנסת את חוק תקומה שנועד כאמור לאפשר שיקום נרחב של החבל. החוק מאפשר, בין היתר, לספק לרשויות המקומיות בחבל כלים להתמודד במקביל עם שלושה אתגרים מרכזיים: טיפול מיידי בנזקים פיזיים ונפשיים; שיקום תשתיות, מוסדות ציבור וקהילות; תכנון ארוך טווח לצמיחה כלכלית, חברתית ודמוגרפית. יוצא אפוא שבפני הרשויות המקומיות עומד אתגר משולב של חירום, מענה לצרכים שוטפים, שיקום ופיתוח והן זקוקות לתמיכה ממשלתית ייעודית כדי לעמוד בו בהצלחה. עיגון הסיוע לרשויות ולכלל החבל נחלק לכלים ממשלתיים שונים. עיקר הפעולות לשיקום החבל עוגנו בהחלטה 1699, וכעת מכוח החוק יתאפשרו כאמור פעולות נוספות לשיקום, לצמיחה ולפיתוח אשר יש בהן להשלים כלי סיוע לתושבים ולרשויות, שבעיקרם לא נכללו בהחלטה האמורה, כמפורטים בסעיף ב' להצעת ההחלטה.

בסעיף נכללים כלי סיוע שמשרדי ממשלה ביקשו לכלול בה, מכוח הוראות החוק כמפורט להלן:

חיזוק הביטחון האישי - לטובת המשך אבטחת מוסדות החינוך ביישובי חבל התקומה, המשרד לביטחון לאומי, באמצעות משטרת ישראל, יספק מענה אבטחתי לגני הילדים ביישובים האמורים, על ידי הקצאת תקן אבטחה נידת אחד עבור כל אחת מארבע המועצות האזוריות בחבל ו-3 תקני אבטחה נידת עבור העיר שדרות. יצוין כי הצורך במתן מענה מוגבר בעיר שדרות נובע בין היתר מחלקה המשמעותי של אוכלוסיית שדרות מכלל יישובי חבל התקומה. בנוסף, יופעלו תוכניות על ידי הרשות הלאומית לביטחון קהילתי למניעת אלימות והתנהגות אנטי חברתית וכן למאבק בשימוש בסמים ובאלכוהול, לשם הגברת חיזוק תחושת הביטחון האישי ביישובי חבל התקומה, ובכלל זה הרחבת המערכים הטכנולוגיים ליצירת מרחב בטוח בהצבת מצלמות במרחב הציבורי בתחומן של הרשויות המקומיות והיישובים הרלוונטיים, והכל בכפוף לסמכויות הרשויות המקומיות על פי דין לעשות שימוש באמצעים האמורים, ובהתאם לתוכנית שתגובש במשרד לביטחון לאומי בנושא זה, לרבות הקצאת התקציב בין הרשויות המקומיות לצורך הפעלת התוכנית בחבל התקומה וביישובים בו. התקציב לצרכים אלה יינתן בהמשך לתקציב שניתן לצרכים אלה בהחלטה 1699.

כמו כן, המשרד לביטחון לאומי את היקף השתתפותו במימון פקחי שיטור מקומי הפועלים במסגרת מערך האכיפה המקומי במימון של עד 90% ממצבת הפקחים, כמפורט בהחלטה, לשם חיזוק תחושת הביטחון האישי ביישובי חבל התקומה, כאשר מצבת פקחי השיטור המקומי

המסייעים בשדרות תגדל כך שתמנה עד 15 פקחי שיטור מקומי וביחידות שהוקמו ושוקמו במועצות האזוריות ימנו היחידות עד 10 פקחי שיטור מקומי, היקף שאינו אופייני וזאת בשל הנסיבות האמורות.

עלייה וקליטה - משרד העלייה והקליטה הקצה מתקציבו לעיריית שדרות 750 אלף ש"ח בשנים 2023 ו-2024 עבור תוכניות לקליטת עלייה קהילתית בעיר, במסגרת החלטה 462. בעקבות אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל, תקציב זה לא נוצל, ומבקש כעת להקצות משאבים על מנת לעודד משפחות עולים להתיישב בשדרות במסגרת של "עלייה קהילתית", אשר מוגדרת במבחני התמיכה של המשרד למוסדות ציבור העוסקים בעידוד עלייה, כעלייה של לפחות 40 אנשים יחד כקבוצה, וזאת במסגרת מדיניות המשרד לקדם סוג עלייה זה שיש בו לחזק את הקהילה העולה ולהיטיב איתה.

בהחלטה באיזה ישוב בארץ להתיישב, שוקלים עולים חדשים שיקולים שונים ומתמודדים לאחר העלייה עם קשיי הסתגלות למדינה חדשה, על כל הכרוך בכך, כאשר אחד השיקולים בבחירת היישוב שבו יבססו את מרכז חייהם מתייחס לאזור שבו מצוי היישוב ולסיכון הבטחוני הכרוך במגורים בו. בשל כך, מוצע כעת להקצות לשדרות תקציב של 250 אלף ש"ח בכל אחת מהשנים 2025 ו-2026, באופן שיאפשר להרחיב את המעטפת שתיתן לעולים שייקלטו בעיר ויעודד אותם להשתקע ולהתבסס בה, בכל היבטי החיים, ובאופן שעולה בקנה אחד עם מטרת החוק לעניין גידול דמוגרפי והקצאת משאבים הולמים לשם כך.

עלייה קהילתית היא עלייה של קבוצה המונה 40 עולים לפחות הנקלטים יחד ביישוב מסוים, ולכן בשונה מעלייה של יחידים, מדובר בעלייה המתאימה ליישובים בעלי היקף תושבים מינימלי מסוים, אשר לפי גורמי המקצוע במשרד העלייה והקליטה, עונה עליו בתוך חבל התקומה רק העיר שדרות וממילא אין היתכנות לקליטת היקף כזה של עולים ביישובי החבל שמטבעם הינם קטנים יותר, ומעת שהצלחתה שלעלייה קהילתית מותנית גם בקיומה של קהילה מקומית מבוססת בכלל ושיש בה מספר עולים ותיקים גדול בפרט, בכך שהקבוצה העולה תתגורר בסמיכות, וכן בקיומם של מוסדות רשותיים שיוכלו להעניק את המעטפת הנדרשת. לצד זאת, יצוין כי בכוונת המשרד, בהתאם לסמכויותיו לפי החוק, לקבוע במבחן התמיכה בגופים אחרים לפעילויות לקליטת עלייה, כי רשויות חבל התקומה לא תחויבנה לשאת בהשתתפות כספית בשנים 2025 ו-2026, וזאת על מנת לסייע לכל היישובים בחבל התקומה בקליטת עלייה ובצמיחה דמוגרפית בהתאם.

חינוך - מבוקש לתגבר את התקצוב לתחום הטיפול-רגשי, על מנת לתת מענים רגשיים וטיפוליים משמעותיים, לנוכח הצרכים המרובים של תלמידים, הורים וצוותי הוראה במוסדות החינוך בחבל התקומה, וכן עבור תלמידים תושבי החבל, כמשמעות מונח זה בחוק, הלומדים במוסדות חינוך מחוץ לחבל, להוריהם ולצוותי ההוראה במוסדות חינוך אלה. זאת, בין היתר בעקבות המלחמה המתמשכת וחוסר הוודאות המחייבים מענים רחבים, פרטניים ומערכתיים לחיזוק החוסן, הרווחה הנפשית והתמודדות עם טראומה המונית, הן של התלמידים והוריהם והן של צוותי ההוראה המלווים אותם בהתמודדות מורכבת זו. יצוין כי המענים לפי הסעיפים האמורים ניתנים לתושבי החבל, ואולם במקרים המתאימים, ובנסיבות שבהן אין אפשרות להפריד במתן המענה בין מי שהוא תושב החבל לבין מי שאינו, יכול שיינתנו

גם למי שאינו תושב החבל, בהתאם לשיקול דעת חינוכי ומקצועי. הובהר בהחלטה כי ניתן לנהוג באופן זה גם במוסדות חינוך מחוץ לחבל התקומה בהם לומדים תלמידים תושבי החבל כמשמעות מונח זה בחוק.

בינוי ופיתוח - משרד הבינוי והשיכון מקדם בימים אלה משא ומתן מול עיריית שדרות לגבי הסכם גג הנוגע לשיווקן של כ- 7,000 יחידות דיור נוספות, אשר ייקח בחשבון את הצרכים המיוחדים של העיר וייתן להם מענה. מוצע להטיל על משרד הבינוי והשיכון לתעדף קידום הסכם גג זה, מתוך רצון לסייע לעיר שדרות ולאזור כולו. יובהר כי שדרות היא הרשות היחידה מבין רשויות חבל תקומה, שעומדת בתנאים שנקבעו בהחלטות מועצת מקרקעי ישראל לעניין חתימה על הסכם גג. עוד יובהר, כי הסעיף האמור תואם להוראות הממשלה ומועצת מקרקעי ישראל ביחס להסכמי גג, ואין בו כדי להשפיע על קידום הסכמי גג ביתר הרשויות המקומיות הזכאיות לכך מכוח הסכמי החלטת הממשלה או המועצה.

סל שדרות והסל המועצתי - לנוכח הצרכים שעלו מהלחימה בחבל, עוצמת האירועים והשלכותיהם ובשל היעדרותם הממושכת של תושבי החבל מאזור מגוריהם בעקבותיה, החליטה הממשלה בהחלטה 1699 על הקצאת תקציב לשם קידום תכנון, התאמה והשלמת תשתיות ומבני ציבור, מיגון וכיו"ב, לטובת חזרה מיטבית של תושבי החבל לביתם, בעיר שדרות ובמועצות האזוריות של חבל תקומה. בדיונים שנעשו עם הרשויות עלו צרכים נוספים בעקבות השלכות אירועי ה-7 באוקטובר וחזרת התושבים לבתיהם בהדרגה. נמצא כי אופן המימוש של כלי זה, כפי שיושם עד כה, מאפשר ביצוע יעיל של פעולות נדרשות לשיקום החבל באופן שאף יאפשר המשך צמיחה ופיתוח בחבל ומתן מענים מיטביים לתושבי החבל בשירותים הניתנים להם במבני ציבור ובתשתיות הרשותיות. לאור זאת, הוחלט להוסיף תקציב של 20 מיליון ש"ח לסל שדרות ולסל המועצתי, שניתנו במסגרת החלטה 1699 בחלוקה שווה בין שני הסלים, על מנת שהרשויות המקומיות בחבל התקומה יוכלו להמשיך ולעשות שימוש בכלי זה לתכנון ולביצוע פרויקטים נדרשים כאמור.

להשלמת התמונה, יצוין כי לפי הוראות חוק תקומה, מוסמך כל שר בשטח הפעולה של משרדו לנקוט פעולות לשיקום נרחב בחבל התקומה, וכן גוף ציבורי רשאי לשקול במילוי תפקידו ובהפעלת סמכויותיו, את היותו של חבל התקומה אזור מיקוד לאומי שיש לפעול לשיקומו הנרחב ולנקוט פעולות בהתאם. באופן זה מוסמכים משרדי הממשלה וגופים ציבוריים להחליט על מתן הטבות או הקצאת משאבים לחבל באופן עצמאי, לרבות בקשר להטבות המנויות בהצעת החלטה זו בעתיד והחלטת הממשלה כעת אינה גורעת מסמכות זו.

תקציב

כמפורט בהחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

עמדות שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – תומך.

שר העבודה – תומך.
שר החינוך – תומך.
שר הפנים – תומך.
שר לביטחון לאומי – תומך.
שר החדשנות, המדע והטכנולוגיה – תומך.
שר העלייה והקליטה – תומך.
שר הבינוי והשיכון – תומך.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 4328 מיום 2.12.2018, שעניינה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2019-2020 ;
החלטה מס' 566 מיום 22.11.2020, שעניינה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ;
החלטה מס' 462 מיום 20.4.2023, שעניינה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 ותיקון החלטות ממשלה ;
החלטה מס' 1699 מיום 17.4.2024, שעניינה התוכנית האסטרטגית לשיקום, לחידוש ולפיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו לשנים 2024-2028 ותיקון החלטות ממשלה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות הדעת של היועץ המשפטי למשרד האוצר מצורפת להחלטה זו.

מגיש: שר במשרד האוצר

י"ד באב התשפ"ה
08 באוגוסט 2025

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעות ההחלטה:

חיזוק החוסן האזרחי ושיקום נרחב ביישובי "חבל תקומה" בשנים 2025-2026.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

סעיף 151(א) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – **חוק עדיפות לאומית**), קובע כי הממשלה רשאית להחליט שאזור מסוים או יישוב מסוים יהיה בעל עדיפות לאומית; החלטה שיכולה להיות כללית, לגבי עניין מסוים או לתקופה מסוימת.

חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה-2025 (להלן – **חוק תקומה**) קובע בסעיף 4 לו, כי לשם יישום מטרותיו, הממשלה בהחלטתה, וכן שר משרי הממשלה בשטח משטחי הפעולה של משרדו יפעלו לביצוע פעולות לשיקום נרחב של חבל התקומה, בהתאם לצורך ולנסיבות. סעיף 2 לחוק מגדיר "שיקום נרחב" כפעולות בכלל תחומי החיים שמטרתן חזרה מלאה מהירה ומיטבית לשגרה בחבל התקומה, וכן עידוד צמיחה ופיתוח בו, שיינקטו לטובת הרשויות המקומיות שבחבל התקומה והיישובים והתושבים בו, ובכלל זה מתן הטבות, הקצאת משאבים והשקעה במחוללי צמיחה ופיתוח, לשם השגת מטרות החוק. סעיף 1 לחוק מגדיר את מטרותיו, אשר הן שיקומו ופיתוחו של חבל התקומה בכל תחומי החיים, ובכלל זה חיזוק החוסן של תושבי החבל, עידוד צמיחה בת קיימה, גידול דמוגרפי והקצאת משאבים הולמים להשגת מטרות אלה, כך שחבל התקומה יהיה חבל ארץ משגשג.

עוד טרם אישור החוק והחל משנת 2004, נהגה הממשלה להעניק סיוע ממשלתי בתחומים שונים ליישובי "עוטף עזה", לתושבי החבל ולרשויות המקומיות בו, לפי העניין, נוכח האתגרים הביטחוניים הייחודיים לאזור זה. כך, בשורת החלטות ממשלה, אשר האחרונה בהן היא החלטה מס' 462 מיום 20 באפריל 2023, שעניינה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה 462**), מכוח חוק עדיפות לאומית.

אירועי השבעה באוקטובר 2023 הוסיפו להתמודדות ארוכת השנים עם המצב הביטחוני המורכב, את הצורך בהתמודדות עם השלכות האירועים חסרי התקדים שאירעו, בהיבטים של שיקום החבל, היישובים והתושבים בו והחזרתו לשגרה מלאה לשגשוג וצמיחה. מטעם זה, נחקק החוק, אשר מטרתו כאמור לאפשר שיקום נרחב של החבל.

כמפורט בהצעת ההחלטה ובדברי ההסבר לה, מוצע כעת שהממשלה תכריז כי היישובים אשר בתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 7 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה, כפי שנקבע בהחלטות הממשלה הנזכרות בהגדרת האזור בהחלטה 462, הינם בעלי עדיפות לאומית בשל האתגרים הביטחוניים ושגרת החירום שמאפיינת אזור זה, לפי סעיף 151(ב)(1) לחוק האמור, כמפורט בחוות הדעת של מערכת הביטחון בעניין זה. מכוח הכרה זו, מוצע לתת הטבות לתושבי יישובי עוטף עזה סבסוד למעונות יום והנחות בארנונה, וכן לתת לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות שבתחומן יישובי עוטף עזה מענקים ביטחוניים מיוחדים.

עוד מוצע, מכוח הוראות חוק תקומה המפורטות לעיל, הטבות נוספות בתחומי החינוך, הביטחון האישי ועוד.

הטבות אלו ניתנו ליישובי חבל התקומה (למעט היישוב מבקיעים שאליו נתייחס להלן) מכוח החלטה 462 עד סוף שנת 2024 ושנת הלימודים התשפ"ה, וברובן לא נכללו בהחלטה מס' 1699 מיום 17 באפריל 2024, שעניינה התוכנית האסטרטגית לשיקום, לחידוש ולפיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו לשנים 2024-2028 ותיקון החלטות ממשלה. כמפורט בדברי ההסבר, יש בפעולות אלה כדי להשלים כלי סיוע לתושבים ולרשויות שבעיקרם ניתנו להם בעבר ויש בהם כדי לייצר את התנאים המקדימים לפעולות צמיחה, ובכלל זה לסייע בהתנהלות השוטפת במצב הביטחוני הנוכחי שעדיין מצריך התייחסות מיוחדת. זאת, מבלי לגרוע מהסמכויות הנתונות בהתאם לסעיפים 4 ו-5 לחוק, לשר משרי הממשלה לפעול לביצוע פעולות לשיקום נרחב בשטח הפעולה של משרדו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

במספר עתירות תלויות ועומדות נתקפה אי-הכללת היישובים העותרים בהגדרת "חבל התקומה", ובהתאם התבקש בהן, בין היתר, הסעד שהיישוב או היישובים העותרים יכללו בגבולות החבל (בג"ץ 1317/24, בג"ץ 3900/24, בג"ץ 5104/24, בג"ץ 1409-10-24). בבג"ץ 5104/24 אף התקבל צו על תנאי, שלפיו, בין היתר, נדרשת הממשלה להסביר מדוע לא תורה על הכללת הקיבוצים אורים, גבולות וצאלים במסגרת יישובי "חבל התקומה".

כפי שתואר לעיל, גבולות החבל והגדרתו נקבעו בחוק תקומה. יצוין בהקשר זה, כי הצעת החוק הממשלתית, אשר נסמכה על חוות דעתה המקצועית של מינהלת תקומה, הגדירה את אזור חבל התקומה כפי שנקבע בהחלטה מס' 980 מיום 19 באוקטובר 2023, שעניינה הקמת מנהלת לשיקום ולפיתוח חבל 'התקומה' ואוכלוסייתו, קרי, היישובים והאזורים המצויים בטווח של עד 7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה. הגדרת חבל התקומה באופן זה, כמפורט בחוות הדעת האמורה, מתבססת על רשימת היישובים שנכללו לאורך השנים בהחלטות הממשלה שקבעו את אזור "עוטף עזה" כאזור עדיפות לאומית, עקב האיום הבטחוני ששרר בו במהלך אותן שנים, כפי שלימדו חוות הדעת הביטחונית שעליהן נסמכו החלטות הממשלה בשנים אלה. כך, חוות הדעת המקצועית נשענת על כמה נדבכים מצטברים, שעיקרם באיום הביטחוני האמור, בהיקף החרגי של הפגיעה שאירעה בחבל באירועי השבעה באוקטובר, ובהשלכות האירועים על האוכלוסייה אשר כאמור כבר הייתה נתונה תחת איום בטחוני במשך תקופה ארוכה.

בהתאם להחלטת ועדת הכלכלה של הכנסת בעת הדיונים בהצעת חוק תקומה, וכפי שלבסוף אושר בקריאה השנייה והשלישית על ידי מליאת הכנסת, נוסף היישוב מבקיעים לרשימת היישובים הנכללים בהגדרת "חבל התקומה", יישוב אשר לא היה מנוי כחלק מיישובי "עוטף עזה" לפי החלטה 462 וההחלטות שקדמו לה. מוצע כעת, את ההטבות לפרט שמוצע לתת לתושבי יישובי עוטף עזה מכוח חוק עדיפות לאומית, יקבלו גם תושבי היישוב מבקיעים, וזאת מכוח חוק תקומה. מכיוון שהיישוב אינו נמצא בתחום הגאוגרפי של עד 7 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה, שאליו מתייחסת חוות הדעת הביטחונית האמורה לעיל, שבהתאם לה הוכרו יישובי עוטף עזה כבעלי עדיפות לאומית, יש קושי בכך שיינתנו לתושביו הטבות שמוצע להקנות מכוח חוק עדיפות לאומית, אך עם זאת, בנסיבות שבהן מצא המחוקק לכלול את היישוב מבקיעים בגדרי "חבל התקומה" כהגדרתו בחוק תקומה, יש קושי גם בכך שהטבות אלה לא יינתנו ליישוב, בשל עמדת המחוקק כאמור. בנסיבות אלו, מוצע, על דעת המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי-מינהלי) לתת את ההטבות האמורות גם לתושבי היישוב מבקיעים, ולהם בלבד, על בסיס חוק תקומה, בהתחשב בכך כי ההטבות האמורות מהוות גם כלים של "שיקום

נרחב" כהגדרתו בחוק תקומה, ותוך שיובהר כי הדבר מעורר קשיים משפטיים ויכול לעורר טענה מתחום השוויון ביחס ליישובים אחרים, בעלי מאפיינים דומים לאלו של היישוב מבקיעים.

בהקשר זה, יצוין כי ביום 22 באפריל 2024 קיבלה הממשלה החלטה, שעניינה מתווה שיקום ופיתוח לאזורים בדרום שנפגעו במתקפת השבעה באוקטובר 2023, אשר במסגרתה הוכרו יישובים נוספים במחוז הדרום כמי שנפגעו פגיעה כוללת חריגה במתקפה או בעקבותיה. מבין יישובים אלה, 47 יישובים נכללים ממילא בהגדרת חבל התקומה לפי החוק ובהתאם הם ימשיכו לקבל מענה ממשלתי על ידי מינהלת תקומה ומשרדי הממשלה האחרים, בהתאם לקבוע בחוק ולהחלטות הממשלה הרלוונטיות, וביניהן החלטה 1699 והצעת ההחלטה המובאת כעת; מבין היישובים הנוספים שנמצא כי חוו פגיעה כוללת חריגה, קיבלה הממשלה שתי החלטות ביום 4 באוגוסט 2025 שבאמצעותן יינתנו להם המענים הנדרשים: החלטה מס' 3303 שעניינה תכנית לשיקום ופיתוח יישובי הנגב המערבי לשנים 2025-2029 ותיקון החלטת ממשלה, לגבי 25 יישובים, וביניהם כלל היישובים העותרים כאמור לעיל, והחלטה מס' 3304 שעניינה תוכנית לשיקום ופיתוח העיר אשקלון לשנים 2025-2029 ותיקון החלטת ממשלה. בכך יש כדי לצמצם מהקושי המשפטי האמור לעיל.

בין ההטבות המנויות בהצעת ההחלטה, מבקש המשרד לביטחון לאומי כי תובא במסגרת הצעת ההחלטה הודעת השר לביטחון לאומי כי ימומנו מערכי האכיפה הרשותיים ברשויות החבל בשיעור של 90% מעלות הקמתם, אשר יש בה לבטא את עלות שכר המפקחים שיוצבו בהם. מערכי אכיפה כאמור כבר פועלים בעיר שדרות ובמועצה האזורית שדות נגב, ובהתאם לצו ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה)(שינוי התוספת הראשונה לחוק), התשפ"ד-2024, אושרה הקמתם של מערכים נוספים במועצות האזוריות שער הנגב, אשכול וחוף אשקלון. במסגרת הודעת השר לביטחון לאומי כאמור, תמומן גם הקמתם של מערכי האכיפה במועצות האזוריות האמורות בשיעור כאמור, אשר מבטא את עלות השכר של 10 פקחים בכל מערך שיוקם, בהתאם לעמדת גורמי המקצוע במשטרה בדבר מספר הפקחים הנדרש להפעלה תקינה של המערך בחבל תקומה.

במצב דברים זה, למעשה תינתן הטבה משמעותית גם ליישובים במועצות האזוריות שאינם חלק מחבל התקומה, בשל השתייכותם למועצה אזורית שהיא מבין רשויות החבל, והדבר משמעותי במיוחד במועצה אשר רוב היישובים בתחומה אינם חלק מהחבל.

עמדת גורמי המקצוע במשרד לביטחון לאומי כפי שהובהרה לנו, אשר נתמכה גם על ידי הייעוץ המשפטי למשרד, היא כי לא ניתן להפעיל מערך אכיפה שיפעל רק בחלק מיישובי המועצה האזורית אלא יש הכרח שיפעל בכולה. כמו כן, לפי גורמי המקצוע, לצורך פעילותה התקינה נדרשים 10 פקחים בנסיבות שקיימות באותן מועצות אזוריות וכי בלעדי מימון בשיעור של 90% כמוצע לא יוכלו המועצות האמורות להקים את המערך ממקורותיהן.

בהינתן העמדה המקצועית של המשרד לביטחון לאומי כאמור, הרי שבלעדי המימון העודף כאמור למועצות האזוריות, תישלל הטבה זו גם מהיישובים שהם חלק מחבל התקומה. במצב דברים זה, שבו מדובר באיזון בין הפגיעה המסוימת בשוויון של יישובים שלא יפעל בתחומם מערך אכיפה מועצתי ליישובים שאינם בחבל התקומה וייהנו ממערך כאמור בשל השתייכותם למועצה בתחומי החבל, לבין הפגיעה המסוימת בשוויון שתהיה באותן מועצות, וביישובים בתחומן שהינם חלק מחבל התקומה לרשויות ויישובי החבל האחרים, לטעמנו ניתן לקבל את הודעת השר לביטחון לאומי כאמור. יצוין כי עמדה זו הינה על דעת המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (אזרחי).

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הועברה לייעוץ המשפטי של משרדי הממשלה שהצעת ההחלטה נוגעת להם, והערות שהתקבלו הוטמעו בנוסח.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לנוכח האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת החלטת הממשלה.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר
תפקיד

דודי קופל
שם